

Brüssel, 10. juuli 2026
(OR. en)

11772/26

SOC 490
ANTIDISCRIM 73
FREMP 243
TRANS 497
SPORT 38
CULT 94
DELECT 110

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	1. juuli 2026
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	C(2026) 4534 final
Teema:	KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../..., 1.7.2026, millega täiendatakse direktiivi (EL) 2024/2841 seoses Euroopa puudega inimese kaardi füüsilise versiooni ruutkoodi kindlaksmääramisega, Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsilise versiooni ruutkoodi kindlaksmääramisega ja selle füüsilise versiooni turvalisust tagava ühtse tehnilise kirjelduse kehtestamisega ning koostalitlusvõime küsimustega

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument C(2026) 4534 final.

Lisatud: C(2026) 4534 final

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 1.7.2026
C(2026) 4534 final

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../...,

1.7.2026,

**millega täiendatakse direktiivi (EL) 2024/2841 seoses Euroopa puudega inimese kaardi
füüsilise versiooni ruutkoodi kindlaksmääramisega, Euroopa puudega inimese
parkimiskaardi füüsilise versiooni ruutkoodi kindlaksmääramisega ja selle füüsilise
versiooni turvalisust tagava ühtse tehnilise kirjelduse kehtestamisega ning
koostalitlusvõime küsimustega**

(EMPs kohaldatav tekst)

SELETUSKIRI

1. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI TAUST

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2024/2841¹ kehtestati Euroopa puudega inimese kaart ja Euroopa puudega inimese parkimiskaart, sealhulgas kummagi kaardi jaoks ühtne standardne ja ligipääsetav vorming, nagu on kirjeldatud direktiivi I ja II lisas. Eesmärk on hõlbustada puuetega inimeste vaba liikumist, tagades, et kui nende kaartide omajad reisivad liikmesriiki või külastavad lühikese aja vältel liikmesriiki, mille elanikud nad ei ole, on neil võrdne võimalus kasutada eritingimusi või eeliskohtlemist seoses teenuste, tegevuse ja rajatistega, sealhulgas juhul, kui neid ei pakuta tasu eest, ning parkimistingimusi ja -rajatisi, mida selles liikmesriigis pakutakse või mis on ette nähtud puuetega inimestele. Ühe liikmesriigi välja antud kaarte tunnustatakse kõigis liikmesriikides.

Kuigi direktiivis (EL) 2024/2841 on sätestatud Euroopa puudega inimese kaardi ja Euroopa puudega inimese parkimiskaardi ühtne vorming, tuleb võtta täiendavaid meetmeid, et ennetada pettusi ja nende vastu võidelda ning tagada nende kaartide turvalisus ja koostalitlusvõime. Direktiivi ettepanekule lisatud mõjuhinnangus (SWD(2023) 291 final) nimetati pettust ja võltsimist probleemidena, mis takistavad nõukogu soovitusega 98/376/EÜ² (muudetud nõukogu soovitusena 2008/205/EÜ³) kasutusele võetud ELi puuetega inimeste parkimiskaardi – mis eelnes Euroopa puudega inimese parkimiskaardile – rakendamist. Seepärast tuleb Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsilise versiooni jaoks kehtestada asjakohane tehniline kirjeldus ja turvaelemendid, milles võetakse arvesse selle kaardi eripära. Lisaks on vaja täiendavaid täpsustusi, et määrata kindlaks ruutkoodid, mis lisatakse mõlema kaardi füüsilisele versioonile, nagu on direktiiviga ette nähtud. Kaartide koostalitlusvõime ja turvalisuse tagamiseks ning pettuste ennetamiseks ja nende vastu võitlemiseks tuleb kehtestada täiendavad meetmed, mis on seotud kaartide kehtivuse ja ehtsuse kontrollimise protsessiga. See kontrolliprotsess hõlmab isikuandmete töötlemist ja nõuab seetõttu ka asjakohaste kaitsemeetmete võtmist andmete turvalisuse tagamiseks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679⁴.

Sel eesmärgil ning kooskõlas direktiivi (EL) 2024/2841 artikli 7 lõikes 7 ja artikli 8 lõikes 7 sätestatud volitustega määratakse käesoleva delegeeritud määrusega kindlaks Euroopa puudega inimese kaardi ja Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsilistele versioonidele lisatavad ruutkoodid ning kehtestatakse digielemendid ja ühtne tehniline kirjeldus, mis tagavad Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsilise versiooni turvalisuse. Peale selle määratakse mõlema kaardi puhul kindlaks koostalitlusvõimega seotud küsimused ja isikuandmete turvameetmed. Need hõlmavad kaartide füüsiliste versioonide kontrollimisega seotud meetmeid, mis võimaldavad kehtetuid kaarte piiriüleselt tuvastada ning tagavad isikuandmete kaitse selles protsessis.

¹ ELT L, 2024/2841, 14.11.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2841/oj>.

² Nõukogu 4. juuni 1998. aasta soovitus puuetega inimeste parkimiskaardi kohta (98/376/EÜ) (EÜT L 167, 12.6.1998, lk 25).

³ Nõukogu 3. märtsi 2008. aasta soovitus, millega kohandatakse soovitus 98/376/EÜ puuetega inimeste parkimiskaardi kohta seoses Bulgaaria Vabariigi, Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Rumeenia, Sloveenia Vabariigi ja Slovakkia Vabariigi ühinemisega (ELT L 63/43, 7.3.2008, lk 43).

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

Euroopa Parlamendi ja nõukogu antud täiendavad volitused võtta vastu rakendusakte on sätestatud direktiivi (EL) 2024/2841 artiklis 9 ja neid kasutatakse hilisemas etapis. Need volitused hõlmavad Euroopa puudega inimese kaardi ja Euroopa puudega inimese parkimiskaardi ligipääsetavate digiversioonide kehtestamist, ühtse tehnilise kirjelduse kindlaksmääramist ja koostalitlusvõime tagamist. On oluline, et käesoleva delegeeritud määrusega võetavad meetmed ei mõjutaks direktiivi (EL) 2024/2841 artikli 9 kohaste tulevaste rakendusaktide sisu ega takistaks kaartide digiversioonide kasutamist pärast nende kasutuselevõttu.

2. ÕIGUSAKTI VASTUVÕTMISELE EELNENUD KONSULTEERIMINE

Kooskõlas direktiivi (EL) 2024/2841 artikli 14 lõikega 4 viis komisjon käesoleva delegeeritud määruse ettevalmistamise käigus läbi asjakohased konsultatsioonid, sealhulgas puuetega inimeste ja neid esindavate organisatsioonidega ning ekspertide tasandil liikmesriikide esindajatega.

Komisjon korraldas 2025. ja 2026. aastal kuus Euroopa puudega inimese kaardi ja Euroopa puudega inimese parkimiskaardi eksperdirühma kohtumist ning kaks kohtumist puuetega inimeste ja neid esindavate organisatsioonidega. Need kohtumised võimaldasid arutada võimalikke pettusevastaseid ja turvaelemente, mis lisatakse Euroopa puudega inimese kaardile ja Euroopa puudega inimese parkimiskaardile, ning koostalitluskorda. Osalejatele anti võimalus anda tagasisidet nii kohtumiste käigus kui ka hiljem kirjalikult. Lisaks sellele said Euroopa Parlament ja nõukogu vastavalt 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁵ sätestatud põhimõtetele kõik dokumendid samal ajal kui liikmesriikide eksperdid, et tagada võrdne osalemine delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises, ning nende eksperdid said alati kasutada võimalust osaleda vaatlajatena komisjoni eksperdirühma koosolekutel.

Delegeeritud määruse eelnõu avaldati parema õigusloome portaalis, kus selle kohta sai anda tagasisidet kahe nädala jooksul – 15. aprillist kuni 30. aprillini 2026. Tagasisidet andis kokku 53 sidusrühma. Lisaks tutvustati delegeeritud määruse eelnõud liikmesriikide ekspertidele ning arutati liikmesriikide eksperdirühma 15. detsembri 2025. aasta, 14. jaanuari 2026. aasta ja 21. aprilli 2026. aasta kohtumistel.

3. DELEGEERITUD ÕIGUSAKTI ÕIGUSLIK KÜLG

Käesolev delegeeritud määrus võetakse vastu direktiivi (EL) 2024/2841 artikli 7 lõikega 7 ja artikli 8 lõikega 7 komisjonile antud volituste alusel ning vastavalt direktiivi artiklis 14 sätestatud tingimustele.

Vastavalt institutsioonidevahelise kokkuleppe artiklile 31 koondatakse direktiivis (EL) 2024/2841 antud kaks omavahel seotud volitust käesoleva delegeeritud määrusega ühte õigusakti. Direktiivi artikli 7 lõikes 7 käsitletakse Euroopa puudega inimese kaarti, artikli 8 lõikes 7 aga Euroopa puudega inimese parkimiskaarti. Nende artiklitega antakse Euroopa Komisjonile õigus määrata kindlaks mõlema kaardi füüsiliste versioonide ruutkoodid ja asjakohasel juhul muud tehnika tipptasemele vastavad digielemendid, milles kasutatakse elektroonilisi vahendeid, ning asjakohased määruse (EL) 2016/679 kohased isikuandmete turvameetmed ja koostalitlusvõime küsimused, näiteks liidu ühised rakendused kaartide füüsilise versiooni digielementides sisalduvate andmete lugemiseks, milles kasutatakse elektroonilisi vahendeid pettuste ennetamiseks ja nende vastu võitlemiseks. Ainus erinevus

⁵ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstitut/2016/512/oj.

kahe volituse vahel on seotud kaartide füüsiliste versioonide turvalisusega, kuna komisjonil on õigus kehtestada Euroopa puudega inimese kaardi digielemendid ja Euroopa puudega inimese parkimiskaardi ühtne tehniline kirjeldus.

Artiklis 1 täpsustatakse käesoleva määruse reguleerimiseset.

Artiklites 2 ja 3 koostoimes I ja II lisaga määratakse kindlaks Euroopa puudega inimese kaardi ja Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsilistele versioonidele lisatavate ruutkoodide kirjeldused.

Artikliga 4 kehtestatakse kohustuslik ühtne tehniline kirjeldus Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsilise versiooni turvalisuse tagamiseks.

Artikliga 5 kehtestatakse Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsilise versiooni turvalisuse suurendamiseks täiendav tehniline kirjeldus, mida liikmesriigid võivad otsustada rakendada.

Artikkel 6 koostoimes I, II, III ja IV lisaga reguleerib koostalitlusvõime küsimusi seoses kaartide füüsiliste versioonide digielementidega, et võimaldada neid piiriüleselt takistusteta kasutada ning nende ehtsust ja kehtivust kontrollida.

Artiklis 7 sätestatakse turvameetmed Euroopa puudega inimese kaardi ja Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsiliste versioonide digielementides sisalduvate isikuandmete kaitsmiseks kooskõlas määrusega (EL) 2016/679.

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) .../...,

1.7.2026,

millega täiendatakse direktiivi (EL) 2024/2841 seoses Euroopa puudega inimese kaardi füüsilise versiooni ruutkoodi kindlaksmääramisega, Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsilise versiooni ruutkoodi kindlaksmääramisega ja selle füüsilise versiooni turvalisust tagava ühtse tehnilise kirjelduse kehtestamisega ning koostalitlusvõime küsimustega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2024. aasta direktiivi (EL) 2024/2841, millega luuakse Euroopa puudega inimese kaart ja Euroopa puudega inimese parkimiskaart,¹ eriti selle artikli 7 lõiget 7 ja artikli 8 lõiget 7,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivis (EL) 2024/2841 on sätestatud Euroopa puudega inimese kaardi ja Euroopa puudega inimese parkimiskaardi väljastamist reguleerivad õigusnormid ning nende kaartide ühtsed näidised. Vastavalt direktiivi (EL) 2024/2841 artikli 7 lõikele 2 ja artikli 8 lõikele 2 tuleb liikmesriikide välja antud Euroopa puudega inimese kaarte ja Euroopa puudega inimese parkimiskaarte tunnustada vastastikku kõigis liikmesriikides.
- (2) Direktiivi (EL) 2024/2841 artikli 7 lõikes 7 ja artikli 8 lõikes 7 sätestatud volitustel on sama eesmärk – nimelt pettuste ennetamine ja nende vastu võitlemine, Euroopa puudega inimese kaardi ja Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsiliste versioonide turvalisuse tagamine, sealhulgas asjakohaste Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/679² kohaste isikuandmete turvameetmete abil, ning koostalitlusvõime tagamine. Kuna volituste reguleerimisese ja eesmärgid on suures osas kattuvad, on asjakohane sätestada ühes delegeeritud õigusaktis õigusnormid, millega täiendatakse direktiivi (EL) 2024/2841 nendes küsimustes.
- (3) Direktiivis (EL) 2024/2841 on sätestatud, et Euroopa puudega inimese kaardi ja Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsilised versioonid peavad sisaldama ruutkoodi kui tehnika tipptasemele vastavat digielementi, milles kasutatakse elektroonilisi vahendeid, et ennetada pettusi ja nende vastu võidelda. Seega on ruutkood kohustuslik digielement, mis tuleb printida kõigile füüsilistele kaartidele. Selleks et tagada ruutkoodide ühtne loomine ja kasutamine liikmesriikides, peaks komisjon võtma vastu tehnilise kirjelduse, et määrata kindlaks ruutkoodid, sealhulgas nende sisu.

¹ ELT L, 2024/2841, 14.11.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2841/oj>.

² Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

- (4) Euroopa puudega inimese parkimiskaardiga asendatakse kõik olemasolevad puuetega inimeste parkimiskaardid, mis on välja antud vastavalt nõukogu soovitusel 98/376/EÜ³. Kõnealust soovitust ei ole tehnoloogia arengu ja digiülemineku arvessevõtmiseks ajakohastatud ning liikmesriikidel on olnud probleeme pettuste ja võltsimisega. Seepärast on vaja kehtestada elemendid, mis tagavad Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsilise versiooni turvalisuse, võttes arvesse kaardi eripära, näiteks asjaolu, et see asub tavaliselt sõiduki tuuleklaasi taga.
- (5) Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsilise versiooni turvalisuse tagamiseks tuleks kehtestada kohustuslik ühtne tehniline kirjeldus. Tõhusa kaitse võltsimise vastu tagaks kaardi printimine sobivale materjalile, näiteks polükarbonaadile, kasutades optiliselt muutuvat difraktsioonilist kujutist. Turvalisust suurendaksid veelgi skaneerimisvastased mustrid, mis muudavad kaardi dubleerimise tuvastatavaks, kuna need peaksid sisaldama peidetud teksti või mustrit, mis ilmuks kaardi kopeerimisel või skaneerimisel nähtavale. Neid elemente tuleb kasutada ilma, et see mõjutaks direktiivi (EL) 2024/2841 II lisas sätestatud Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsilise versiooni vormingut, sealhulgas kaardi välimust.
- (6) Lisaks käesoleva määrusega kehtestatud ruutkoodi ja muude kohustusliku tehnilise kirjelduse nõuete kasutamisele peaks liikmesriikidel olema võimalus lisada Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsilisele versioonile selle turvalisuse suurendamiseks käesolevas määruuses sätestatud ühtsel tehnilisel kirjeldusel põhinevaid valikulisi digitaalseid või füüsilisi turvaelemente. Kui valikulised digielemendid sisaldavad rohkem isikuandmeid, kui on ette nähtud kaartide füüsiliste versioonide jaoks, saavad direktiivi (EL) 2024/2841 II lisa punkti 3 alapunkti b kohaselt selliste andmetega tutvuda ainult kaardi välja andnud liikmesriikide avaliku sektori asutused ja üksnes volitatud isikud. Selleks et säilitada turvaelementide ühtlustatud raamistik kõigis liikmesriikides, peaks valikuliste elementide loetelu olema ammendav. Lisaks peaksid liikmesriigid tagama, et ühe või mitme valikulise digitaalse või füüsilise turvaelemendi lisamine ei mõjuta teistest liikmesriikidest pärit kehtivate kaartide tunnustamist ega kahjusta koostalitlusvõimet ega kohustuslike tehniliste kirjelduste funktsionaalsust.
- (7) Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsiline versioon võib olla varustatud raadiosagedustuvastuse (RFID) kiibiga, mis on valikuline digitaalne turvaelement. Raadiosagedustuvastuse puhul kasutatakse elektromagnetilisi laineid või spektri raadiosagedusosa induktiivsidesust selleks, et mitmesuguste moduleerimis- ja kodeerimissüsteemide abil edastada andmeid märgisele või lugeda neid märgiselt või üksnes lugeda raadiosagedusmärgise tunnuskoode või muid märgisele salvestatud andmeid⁴. RFID-kiibid võivad kaardiga seotud andmeid turvaliselt salvestades või edastades tugevdada kaitset võltsimise ja omavolilise muutmise eest. Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsiline versioon võib sisaldada ka optiliselt muutuvat trükivärvi või värvimuutvat trükivärvi. Sellised trükivärvid pakuvad kaardi kopeerimise ja omavolilise muutmise eest piisavat kaitset, ilma et isikustamine oleks nõutav. Selleks et tagada kaardi andmete nõuetekohane kaitse võltsimiskatsete eest, võib andmeväljade teksti kanda kaardi põhimaterjalile lasergraveerimise abil.

³ Nõukogu 4. juuni 1998. aasta soovitus 98/376/EÜ puuetega inimeste parkimiskaardi kohta (EÜT L 167, 12.6.1998, lk 25, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reco/1998/376/oj>).

⁴ Komisjoni 12. mai 2009. aasta soovitus eraelu puutumatuse ja andmekaitse põhimõtete kohaldamise kohta raadiosagedustuvastust kasutavates rakendustes (teatavaks tehtud numbri K(2009) 3200 all) (ELT L 122, 16.5.2009).

Käesolevas määruses sätestatud kohustuslikud või valikulised füüsilised turvaelemendid, mis ei ole nähtavad või mis muutuvad nähtavaks pärast teatavat manipuleerimist, ei ole direktiivi (EL) 2024/2841 II lisas sätestatud Euroopa puudega inimese parkimiskaardi vorminguga vastuolus.

- (8) Tehnoloogia, parkimiskontrolli süsteemid ja turvariskid muutuvad pidevalt. Tehnika tase areneb ning Euroopa puudega inimese kaardi ja Euroopa puudega inimese parkimiskaardi kasutamine muutub, ajendatuna nii kasutajate tagasisidest kui ka tehnoloogia arengust, aga ka pettuse ja võltsimise meetoditest, mis põhjustavad muutuvaid turvaprobleeme. Seetõttu võivad uued tehnoloogilised lahendused, sealhulgas parkimise kontrollimiseks kasutatavad lahendused, ning turvalisuse tagamise ja pettuste ennetamise vajadused tingida muudatusi kaartide turvalisuse ja pettustevastase kaitse struktuuris, sealhulgas digielementide liigituses kohustuslikuks või valikuliseks. Sõltuvalt tehnoloogia arengust võib seetõttu olla vajalik seda määrust ajakohastada.
- (9) Selleks et tagada Euroopa puudega inimese kaardi ja Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsiliste versioonide tõrgeteta kasutamine kõigis liikmesriikides, on vaja tagada füüsiliste kaartide digielementide, eelkõige ruutkoodide koostalitlusvõime. Koostalitlusvõime peaks võimaldama kaartide füüsiliste versioonide ehtsuse ja kehtivuse kontrollimist kaartide kontrollijatel, st igal füüsilisel või juriidilisel isikul, kes kontrollib kaartide füüsiliste versioonide kehtivust ja ehtsust, näiteks kontrollirakenduse abil. Selleks on vaja kehtestada koostalitlusvõime küsimusi käsitlevad sätted, et võimaldada kaartide füüsiliste versioonide piiriülest kontrollimist järjepideval ja usaldusväärsel viisil.
- (10) Euroopa puudega inimese kaardi ja Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsiliste versioonide ruutkoodides sisalduvate andmete tervikluse ja päritolu tagamiseks tuleks need andmed varustada kvalifitseeritud e-templiga, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 910/2014⁵ artikli 3 punktis 27. Ruutkood kinnitab füüsilise kaardi ehtsust ja kehtivust, kui seda võrreldakse kontrolliparameetritega, ent see ei tohiks iseenesest tõendada puudestaatus ega puudel põhinevat õigust konkreetsetele teenustele.
- (11) Selleks et soodustada koostalitlusvõimet ning usaldusväärse ja turvalise Euroopa puudega inimese kaardi ja Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsiliste versioonide kontrollisüsteemi loomist kogu liidus, tuleks luua teavitamise ja teabe avaldamise mehhanismid. Sellega seoses ja selleks et oleks võimalik kontrollida, kas kaardi füüsilise versiooni on välja andnud pädev asutus või organ, peaksid liikmesriigid esitama kontrolliprotsessi jaoks vajaliku teabe, eelkõige kvalifitseeritud e-templi kontrollimiseks vajaliku teabe. Seepärast tuleks liikmesriikidelt nõuda, et nad teataksid komisjonile kaartide füüsiliste versioonide väljaandmise eest vastutavad pädevad asutused või organid (kaartide väljaandjad) ning esitaksid nendega seotud asjakohase haldus- ja tehnilise teabe. Komisjonile esitatav teave peaks piirduma sellega, mis on vajalik koostalitlusvõimeliste kontrollimehhanismide loomiseks, et kontrollida Euroopa puudega inimese kaardi ja Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsiliste versioonide kehtivust ja ehtsust. Komisjon peaks tagama üldsuse juurdepääsu sellele teabele.

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/93/EÜ (ELT L 257, 28.8.2014, lk 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).

- (12) Lisaks tuleks kaardi kehtetuks tunnistamise korral teha teave selle kohta viivitamata kättesaadavaks, et kaartide kontrollijad saaksid kontrollida kaardi kehtivust. Selleks peaksid kaartide väljaandjad pidama loendeid, mis sisaldavad teavet kõigi selliste kaartide kehtetuks tunnistamise staatuse kohta, mille nad on enne kehtivusaja lõppu kehtetuks tunnistanud (kehtetuks tunnistatud kaartide loendid), ja need avaldama õigel ajal. Loendite avaldamisel tuleks austada kaardiomajate eraelu puutumatust ja kaitsta nende isikuandmeid. Lisaks ei tohiks kehtetuks tunnistatud kaartide loendid sisaldada muid isikuandmeid peale kehtetuks tunnistamise kordumatute identifikaatorite ning need tuleks avaldada spetsiaalse ühtse ressursiidentifikaatori (URI) all kooskõlas tehnilise kirjeldusega, et tagada koostalitlusvõimeline kontroll.
- (13) Ruutkoodi lugemiseks ning Euroopa puudega inimese kaardi ja Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsilise versiooni ehtsuse ja kehtivuse kontrollimiseks võib riigi tasandil kasutada kohandatud kontrollirakendusi. Komisjon saab seda protsessi toetada, esitades ruutkoodides sisalduvate andmete lugemiseks ja kontrolliprotsessi põhietappide läbiviimiseks ühtse näidislähtekoodi, mis võib olla liikmesriikides kontrollirakenduste aluseks. Kõik kontrollirakendused peaksid kasutama sama usaldusahela kontrollilooget sama usaldustaristu suhtes, võimaldades seega kaardi välja andnud liikmesriigi poolt kaardile kodeeritud andmeid lugeda. Lisaks on Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2019/882⁶ I lisas sätestatud ligipääsetavusnõuded, mida liikmesriigid peavad vajaduse korral täitma.
- (14) Tunnistades tehnoloogia arengu ja muutuvate küberohtude dünaamilist olemust, on liit võtnud kohustuse tagada, et tema õigusraamistikus kasutatavad krüptograafilised süsteemid on jätkuvalt tõhusad ja turvalised. Seda kohustust silmas pidades on oluline võtta vastu krüptograafilised standardid, mille on heaks kiitnud Euroopa küberturvalisuse sertifitseerimise rühm ja mida levitatakse Euroopa Liidu Küberturvalisuse Ameti (ENISA) kaudu.
- (15) Käesoleva määruse alusel toimuva isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatakse määrust (EL) 2016/679. Eelkõige hõlmab isikuandmete töötlemist Euroopa puudega inimese kaardi ja Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsiliste versioonide ruutkoodide kontrollimine. Seepärast tuleks vajaduse korral kehtestada asjakohased andmekaitsemeetmed, et tagada ruutkoodides sisalduvate isikuandmete kaitse kooskõlas määrusega (EL) 2016/679. Ruutkoodides sisalduvate isikuandmete kaitse peaksid tagama ka käesolevas määruses sätestatud üldised turvameetmed. Lisaks peaksid ruutkoodides sisalduvad isikuandmed piirduma andmetega, mis on rangelt vajalikud käesoleva määruse kohaldamiseks. Peale selle tuleks keelata andmete säilitamine pärast kontrolli lõppemist. Samuti on vaja tagada kehtetuks tunnistatud kaartide loendite asjakohane turvalisus.
- (16) Vastavalt direktiivi (EL) 2024/2841 artikli 14 lõikele 4 konsulteeris komisjon käesoleva määruse ettevalmistamisel kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega puuetega inimeste ja nende esindusorganisatsioonidega ning iga liikmesriigi määratud ekspertidega⁷.
- (17) Euroopa puudega inimese kaart ja Euroopa puudega inimese parkimiskaart kujutavad endast üleeuroopalist digitaalset avalikku teenust Euroopa Parlamendi ja nõukogu

⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta direktiiv (EL) 2019/882 toodete ja teenuste ligipääsetavusnõuete kohta (ELT L 151, 7.6.2019, lk 70, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj>).

⁷ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinst/2016/512/oj.

määruse (EL) 2024/903⁸ tähenduses. Sellest tulenevalt on tehtud koostalitlusvõime hindamine, mille aruanne tuleb avaldada määruse (EL) 2024/903 artiklis 8 osutatud Koostalitleva Euroopa portaalis.

- (18) Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725⁹ artikli 42 lõikega 1 konsulteeriti käesoleva määruse üle Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse 12. mail 2026,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese ja kohaldamisala

Käesoleva määrusega kehtestatakse normid, millega täiendatakse direktiivi (EL) 2024/2841 järgmiselt:

- (a) määratakse kindlaks Euroopa puudega inimese kaardi ja Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsiliste versioonide ruutkoodid, sealhulgas asjakohased isikuandmete turvameetmed;
- (b) kehtestatakse ühtne kohustuslik ja valikuline tehniline kirjeldus, millega tagatakse Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsilise versiooni turvalisus;
- (c) määratakse kindlaks koostalitlusvõime nõuded, mis on vajalikud, et ühes liikmesriigis välja antud Euroopa puudega inimese kaardi või Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsilisel versioonil olevat ruutkoodi saaks usaldusväärselt lugeda ja kontrollida teises liikmesriigis.

Artikkel 2

Euroopa puudega inimese kaardi füüsilise versiooni ruutkood

Euroopa puudega inimese kaardi füüsilisel versioonil esitatava ruutkoodi kirjeldus on esitatud I lisas.

Artikkel 3

Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsilise versiooni ruutkood

Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsilisel versioonil esitatava ruutkoodi kirjeldus on esitatud II lisas.

Artikkel 4

Euroopa puudega inimese parkimiskaardi kohustuslik ühtne tehniline kirjeldus

⁸ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. märtsi 2024. aasta määrus (EL) 2024/903, millega kehtestatakse meetmed avaliku sektori koostalitlusvõime kõrge taseme tagamiseks kogu liidus (Koostalitleva Euroopa määrus) (ELT L, 2024/903, 22.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/903/oj>).

⁹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

1. Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsiline versioon peab vastama järgmisele ühtsele tehnilisele kirjeldusele:
 - (a) see on valmistatud materjalist, mis kaitseb delaminatsiooni eest ning on suuteline täitma direktiivi (EL) 2024/2841 II lisas sätestatud nõudeid ja muid käesolevas artiklis sätestatud kohustusliku ühtse tehnilise kirjelduse nõudeid;
 - (b) see sisaldab kihilise struktuuri elemendina optiliselt muutuvat difraktsioonilist kujutist, mis muutub nähtavaks, kui vaadata kaarti teatava nurga alt;
 - (c) selle valmistamisel kasutatakse skaneerimisvastast mustrit, mis muutub nähtavaks kaardi kopeerimisel või skaneerimisel.
2. Lõike 1 punktis b osutatud optiliselt muutuv difraktsiooniline kujutis esitatakse Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsilise versiooni esikülje vasakus servas ühe või mitme andmevälja ulatuses. Selle kõrgus on ligikaudu 20 mm ja laius 20 mm. Kujutis koosneb kaardi välja andnud liikmesriigi stiliseeritud kaardist või kaardi välja andnud liikmesriigi riigikoodist, mida ümbritseb liitu sümboliseeriv 12 tähest koosnev ring.
3. Lõike 1 punktis c osutatud skaneerimisvastane muster asub Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsilise versiooni esiküljel vasakus servas ja/või paremas servas väljaspool ruutkoodi ja selle vaikivat ala andmeväljade kohal. See sisaldab peidetud teksti või mustrit, mis ilmub kaardi kopeerimisel või skaneerimisel nähtavale. Kui skaneerimisvastane muster sisaldab peidetud teksti, peab see sisaldama sõna „COPY“ („KOOPIA“) või „VOID“ („KEHTETU“) ja asjaomase sõna tõlget kaardi välja andnud liikmesriigi ühte või mitmesse ametlikku keelde. Kui skaneerimisvastane muster sisaldab peidetud mustrit, peab see koosnema horisontaalsetest või vertikaalsetest joontest.

Artikkel 5

Euroopa puudega inimese parkimiskaardi valikuline tehniline kirjeldus ja turvaelemendid

1. Lisaks artiklis 4 osutatud kohustuslikule ühtsele tehnilisele kirjeldusele võivad liikmesriigid kohaldada üksnes käesolevas artiklis sätestatud valikulist tehnilist kirjeldust ja turvaelemente.
2. Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsiline versioon võib olla varustatud raadiosagedustuvastuse (RFID) kiibiga. RFID-kiip ennetab pettusi ja võitleb nende vastu elektrooniliste vahendite abil ning on lisavahend Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsilise versiooni ehtsuse ja/või kehtivuse kontrollimiseks riiklikul tasandil. RFID-kiip ei mõjuta kaardi ruutkoodi toimimist.
3. Lõikes 2 osutatud RFID-kiip peab vastama järgmistele tingimustele:
 - (a) kiip on passiivne;
 - (b) kiip on füüsiliselt integreeritud kaardi esikülje paremasse serva;
 - (c) kiip on loogiliselt seotud ruutkoodi kirjega ja sisaldab sama kehtetuks tunnistamise identifikaatorit (RID), mis on kodeeritud ruutkoodi;
 - (d) RFID-funktsioon peab toetama lugemist ligikaudu ühe meetri kauguselt või kaugemalt, kui see on tööks vajalik, kuid ei tohi olla projekteeritud usaldusväärseks lugemiseks rohkem kui viie meetrit kauguselt võrdluskatse tingimustes;

- (e) pärast kaardi väljaandmist takistab väljaandev asutus kirjutuspääsu RFID-kiibile või selle asjaomasele andmeväljale või kontrollib seda muul viisil;
 - (f) kiip on loodud ja konfigureeritud nii, et kloonimise, asendamise, loata muutmise ja loata ümberkirjutamise oht oleks minimaalne;
 - (g) kiip vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/53/EL¹⁰ nõuetele;
 - (h) lisaks punktis c osutatud kehtetuks tunnistamise tunnusele võib RFID-kiibile salvestada ainult ühe või mitu järgmistest elementidest:
 - i) Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsilise versiooni ruutkoodis kodeeritud andmed;
 - ii) sõiduki registreerimisnumber (sõidukite registreerimisnumbrid);
 - iii) krüptograafilised kontrolliandmed.
4. Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsilise versiooni esikülj võib sisaldada üht või mitut järgmist elementi:
- (a) vasakus servas ratastooli sümbol või paremas servas sõnad „Euroopa puudega inimese parkimiskaart“ inglise keeles ja ühes või mitmes kaardi välja andnud liikmesriigi ametlikus keeles, trükitud optiliselt muutuva või värvimuutva trükivärviga, mis muudab eri nurga alt vaadates värvi;
 - (b) teksti printimiseks andmeväljadele on kasutatud kaardi kihtidesse tungivat lasergraveerimise tehnikat.
5. Käesolevas artiklis osutatud valikulise tehnilise kirjelduse ja elementide kasutuselevõtmine ei mõjuta teistes liikmesriikides välja antud kehtivate kaartide tunnustamist liikmesriigis, kus sellised tunnused on kasutusele võetud.

Artikkel 6

Koostalitlusvõime küsimused

1. Ruutkoodis sisalduv teave varustatakse kvalifitseeritud e-templiga määruse (EL) nr 910/2014 artikli 3 punkti 27 tähenduses.
2. Iga liikmesriik edastab komisjonile teabe pädevate asutuste või organite kohta, kes vastutavad Euroopa puudega inimese kaardi või Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsiliste versioonide väljaandmise eest (edaspidi „kaartide väljaandjad“), ning kõik selle teabe hilisemad ajakohastused kooskõlas III lisaga. Komisjon tagab üldsuse juurdepääsu kõnealusele teabele.
3. Kaartide väljaandjad peavad kehtetuks tunnistatud kaartide ajakohastatud loendeid, mis sisaldavad teavet kõigi selliste kaartide kehtetuks tunnistamise staatuse kohta, mille nad on IV lisas sätestatud tehnilise kirjelduse kohaselt kehtetuks tunnistanud, ja avaldavad need loendid komisjonile teatatud ühtse ressursiidentifikaatori all. Teave kehtetuks tunnistamise kohta avaldatakse 24 tunni jooksul pärast kehtetuks tunnistamist.

¹⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/53/EL raadioseadmete turul kättesaadavaks tegemist käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/5/EÜ (ELT L 153, 22.5.2014, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/53/oj>).

4. Liikmesriigid võivad kasutada kontrollirakendusi, et kontrollida Euroopa puudega inimese kaardi ja Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsiliste versioonide ehtsust ja kehtivust.
5. Kui liikmesriigid kasutavad kontrollirakendusi, et kontrollida Euroopa puudega inimese kaardi ja Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsiliste versioonide ehtsust ja kehtivust, peavad sellised rakendused olema võimelised kontrollima kaardi ehtsust ja kehtivust, kontrollides e-templi ja kaardi kehtetuks tunnistamise staatust. Kontrollirakendused loevad kaardi ruutkoodis kodeeritud isikuandmeid ja esitavad nende visuaalse kujutise, nagu on sätestatud I ja II lisas, et võimaldada võrdlemist kaardi vastavatel andmeväljadel nähtavate andmetega, ja märget kaardi kehtivuse kohta.

Artikkel 7

Isikuandmete kaitse turvameetmed

1. Euroopa puudega inimese kaardi ja Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsiliste versioonide ruutkoodides sisalduvad isikuandmed piirduvad andmetega, mis on rangelt vajalikud kaartide ehtsuse ja kehtivuse kontrollimiseks, nagu on sätestatud I ja II lisas.
2. Kui kaartide kontrollijad on Euroopa puudega inimese kaardi või Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsilise versiooni ehtsuse ja kehtivuse kontrolli lõpule viinud, ei säilita nad ruutkoodides sisalduvaid andmeid.
3. Euroopa puudega inimese kaardi või Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsilise versiooni ruutkoodi kontrollimine ei tähenda kaardi väljaandmise eest vastutava pädeva asutuse või organi teavitamist sellest kontrollist.
4. Artikli 6 lõike 3 kohaselt avaldatud kehtetuks tunnistatud kaartide loendis sisalduv teave piirdub kehtetuks tunnistatud kaartide kehtetuks tunnistamise identifikaatoriga.
5. Asutus või organ, kes vastutab kehtetuks tunnistatud kaartide loendite avaldamise eest vastavalt artikli 6 lõikele 3, tagab, et kehtetuks tunnistatud kaartide loendites sisalduvate isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatakse asjakohaseid tehnilisi ja korralduslikke turvameetmeid.
6. Kui liikmesriik otsustab lisada Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsilisele versioonile RFID-kiibi, kohaldatakse sellel kiibil sisalduvate isikuandmete töötlemise suhtes lõikeid 2–3. RFID-kiibil olevad isikuandmed piirduvad andmetega, mis on rangelt vajalikud kaartide ehtsuse ja/või kehtivuse kontrollimiseks, nagu on sätestatud artikli 5 lõikes 3.

Kui liikmesriik säilitab artiklis 5 osutatud RFID-kiibil isikuandmeid, mida ei ole direktiivi (EL) 2024/2841 II lisas sätestatud Euroopa puudega inimese parkimiskaardi füüsilise versiooni puhul ette nähtud, saavad selliste andmetega tutvuda ainult kaardi välja andnud liikmesriigi avaliku sektori asutused ja üksnes volitatud isikud.

Artikkel 8

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 1.7.2026

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN